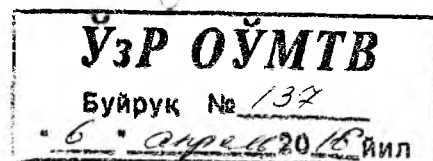

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5111000 - Касб таълими (5230700-Банк иши)
бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини Ривожлантириш маркази;
- Тошкент молия институти.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил «6» апрел даги 137 - сонли буйруғи.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. <i>5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши)</i> бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи	4
1.1. Қўлланиш соҳаси	4
1.2. <i>5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
2. <i>5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши)</i> бакалаврият таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар.....	6
2.2. <i>5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши)</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари.....	7
3. <i>5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши)</i> бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2. <i>5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши)</i> бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	10

1. 5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлик ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилди.

Ўқув режа ва мос малака(даража)си ҳамда фан дастурининг меъёрий муддати 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати ҳамда битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриатнинг ўқув режа ва фан дастури	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби **5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши)** таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабининг асосий фойдаланувчилари:

–мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

–таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

–ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

–битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтихон комиссиялари;

–олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

–олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

–таълим йўналиши(таркиби)нинг бакалавриат таълим йўналишларидан бирини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолнятларининг тавсифи

1.2.1. 5111000 – Касб таълими (5230700 – Банк иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолнятининг соҳалари:

5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалавриат таълим йўналиши – фан ва банк-молия соҳасидаги йўналиш бўлиб, у ўз ичига касб-хунар таълими муассасаларида мутахассисликка оид фанларни ўқитиш, банкларнинг фаолияти, уларнинг актив ва пассив операциялари, банкларда бухгалтерия ҳисоби, иктисодий таҳлил ва аудит

фаолиятини ташкил этиш, банкларнинг портфел ва кредит рисклари ва уларни бошқариш ишлари, банкларнинг истиқболлини белгиловчи ва илмий-тадқиқотлар олиб боришга йўналтирилган тамойиллар, усул ва воситалар мажмуини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) таълим йўналиши йўналишлари бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- Олий ва Ўрта махсус таълим вазирлиги;
- умумий ўрта таълим муассасалари;
- ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари;
- Ўзбекистон Республикаси Марказий банки;
- тегишли вазирлик ва идоралар;
- тижорат банклари;
- нобанк кредит ташкилотлари;
- бюджетдан ташқари жамғармалар;
- инвестиция ва суғурта ташкилотлари;
- аудиторлик ташкилотлари;
- акциядорлик жамиятлари;
- давлат ҳокимияти органлари;
- кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари;
- биржалар;
- қўшма корхоналар;
- молия-банк соҳасида хизмат кўрсатувчи ташкилотлар;
- молия-кредит бозорларида фаолият юритувчи муассасалар.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:

• ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари талабалари учун иқтисодий фанлардан ўқув-услугий мажмуаларни ва ўқув қўлланмаларни тайёрлаш;

• ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида мутахассисликка оид иқтисодий фанларни ўқитиш;

• педагогик ва психологик билим ва кўникмаларни шакллантириш ва ўқув жараёнида татбиқ этиш;

• кичик мутахассисларни тайёрлаш жараёнларини таҳлил қилиш, оптимallasштириш, замонавий педагогик ва инновацион технологиялар ҳамда интерактив методларни қўллаш;

• мамлакатимиз ва чет эл мамлакатларининг банк-молия соҳасига оид назарий ҳамда амалий билимларга эга бўлиш;

• банк-молия соҳасига оид маҳаллий ва халқаро меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар билан таниш бўлиш ва ўқув жараёнида фойдалана билиш;

• таълимнинг электрон воситаларидан фойдаланиш.

• банклар фаолиятини ташкил этиш;

• банклар фаолиятини ривожлантиришда мавжуд тамойилларни татбиқ этиш;

• банк соҳасида жараёнларни таҳлил этиш;

• банклар фаолиятини самарали бошқариш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш;

• банклар фаолиятини ривожлантириш бўйича йўналишларни ишлаб чиқиш;

• банклар фаолиятини режалаштириш, унинг назорати ва аудитини ташкил этиш ;

- банклар фаолияти самарадорлигини аниқлаш;
- банклар фаолиятининг самарадорлиги юзасидан хулосалар чиқариш ва унга баҳо бериш.

1.2.3. Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- *Педагогик (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида);*
- *Молиявий-иқтисодий;*
- *Ҳисоб, таҳлил ва назорат;*
- *Ташкилий-бошқарув;*
- *Илмий-тадқиқотни ўз ичига олади.*

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият турларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

5A230701 – Банк иши (фаолият турлари бўйича);

5A230702 – Банк ҳисоби ва аудит

5A110001 – Касб таълими (мутахассисликлар бўйича) магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. 5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

- Ватан тарихини билиши, маънавий миллий ва умуминсоний кадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асослай билиши, миллий истиқлол ғоясига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга эга бўлиши;

- табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;

- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

- тегишли бакалавриат йўналиши бўйича рақоботбардош умумқасбий тайёргарликка эга бўлиши;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниктириш укув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналишлари бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

- тегишли бакалавриат йўналишлари доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Педагогик фаолиятда (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида):

- ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича иқтисодий фанлардан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий ҳамда амалий машғулотларни ўтказиш;

- ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига қўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;

- ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш;

- ўрта махсус, касб-хунар таълими соҳалари фаолиятини таҳлил қилиши;

- мустақил таълим ва ижодий тадқиқот натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва бошқа жабҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Молиявий-иқтисодий фаолиятда:

- банк-молия соҳаси бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;

- банк-молия соҳаси фаолиятини режалаштириш ва унинг самарадорлигини оширишнинг ички имкониятларини қидириб топиш;

- банклар фаолияти самарадорлигини баҳолашда молиявий кўрсаткичларни ҳисоблаш усуллларини қўллаш;

- иқтисодиёт субъектларининг молиявий барқарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўллари ишлаб чиқиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолиятида:

- иқтисодий маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;

- мулкчилик шаклидан қатъий назар корхоналар фаолиятини халқаро амалиёт мезонлари, меъёрлари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;

- бухгалтерия ва статистик ҳисоботларни тузиш ҳамда уларни шарҳлаш;

- банк-молия соҳасида жараёнларни ҳисобга олишда, молиявий-ҳўжалик фаолияти ва аудит иши сифатини баҳолашда замонавий ҳисоблаш воситаларидан фойдаланиш;

- банк-молия соҳаси ҳамда ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари фаолиятини таҳлил қилиши;

- таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- банк-молия соҳаси фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва

татбиқ қилиш;

–банк-молия соҳасида жараёнларни амалга ошириш учун зарур бўлган ресурсларни режалаштириш;

–ахборот технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган жараёнлар мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиш;

–банк-молия соҳасида фаолият кўрсатиш ва улар фаолиятининг халқаро ҳамда миллий талабларга мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

–касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга татбиқ этиш;

–бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;

–банк-молия соҳасининг халқаро ҳамда миллий мослигини мониторинг қилиш;

–ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимига инновацион таълим ва бошқарув технологияларини жорий этиш қобилиятига эга бўлиши керак **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

–илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

–интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

–таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқлари билан танишиш;

–илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

–маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;

–тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этиш;

–илмий муаммолар ечими натижаларини амалиётга жорий этиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

3. 5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурларн мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг қуйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий;

математик ва табиий-илмий;

умумкасбий;

ихтисослик;

қўшимча.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир каторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар блоки:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган олий таълимнинг бакалаврият таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Математик ва табиий-илмий фанлар блоки:

–умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инobatга олган ҳолда билишнинг математик усуллари, мураккаб иқтисодий тизимлар ва жараёнларни моделлаштириш тамойиллари, информатика ҳамда ахборот тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш усулларининг жамиятдаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасаввурларни шакллантириши;

–табиий фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги; замонавий табиий ҳодисаларни тадқиқ этиш концепцияси; табиатдан оқилона фойдаланиш ва инсон фаолиятининг экологик тамойиллари; табиатга путур етказмайдиган технологиялар яратиш истикболлари ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши;

–таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши;

–коинотнинг табиий объект эканлиги ва унинг эволюцияси ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириш лозим;

Умумкасбий фанлар блоки:

–математик ва табиий-илмий фанлар билан махсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғлиқликни таъминлаши;

–таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий кўникма ва укувларни шакллантириши;

–таълим йўналишига мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истикболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

–статистика амалиётида қўлланиладиган иқтисодий кўрсаткичлардан фойдаланиши;

–меҳнатни ташкил этиши, меҳнат бозорини ривожлантириши ва тартибга солиши ҳамда аҳоли бандлигини таъминлаши;

–жаҳон хўжалиги ва халқаро иқтисодий муносабатлар соҳасида маълумотлар йиғишни ташкиллаштириш ва уларнинг сифатини баҳолашни билиши;

–режалаштириш, ташкил этиш, мотивациялаш ва мувофиқлаштириш, бозор ҳолати ҳақида ахборот тўплаш ва қайта ишлаш, пул, кредит, қимматли қоғозлар, молия бозорлари фаолияти кўрсаткичларини таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиши;

–бюджет-солиқ сиёсатининг таркиби, унинг ишлаб чиқилиши, амалга оширилиши ва асосий йўналишлари, инвестицияларни жалб қилиш ва баҳолашнинг стратегик ва тактик усуллари ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

–аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш тизимидаги институтлар фаолияти ва уни ташкиллаштириши;

–иш жойини режалаштириш, лойиҳалаштириш ва ташкил этишга қўйиладиган асосий талабларни билиши;

–меҳнатни муҳофаза қилиш воситаларини яратиш ва ишлаб чиқаришдан корхоналарнинг иқтисодий манфаатдорлигини таъминлаши лозим.

Ихтисослик фанлар блоки:

–тегишли бакалаврият таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва укувларини шакллантириши;

–инсон капиталига киритилган инвестициялар самарасини баҳолаш ва ижтимоий-меҳнат муносабатларини тартибга солиши;

–меҳнат бозори конъюктураси ва унинг ишлаш механизмини аниқлаши, меҳнатга ҳақ тўлаш учун ажратилган маблағлардан фойдаланиш самарадорлигини ҳисоблаши, иш вақти фондини тузиш ва ундан фойдаланишни иқтисодий таҳлил қилиши;

–таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига қўмаклашиши лозим.

Қўшимча фанлар блоки

–таълим йўналиши талабаларнинг умумқасбий ва ихтисослик фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

–меҳнат бозорида рақобатбардошликни таъминлаши ҳамда таълим хизматлари соҳалари ривожини жадаллаштириши;

–таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалаврият таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминланиши;

–қасбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, қасбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5111000 – Қасб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкласининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (қундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 36 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

назарий таълим -	63 - 70%;
аттестация -	8 - 10 %;
таътил -	12 - 16 %;
малака амалиёти -	6 - 12 %;
битирув малакавий иши -	2 - 3%.

Назарий таълим ҳажми “Ижтимоий соҳа, иқтисод ва ҳуқуқ” билим соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар	15 - 20 %;
математик ва табиий-илмий фанлар	10 - 15 %;
умумқасбий фанлар	50 - 55 %;
ихтисослик фанлар	10 - 15 %;
қўшимча фанлар	5 - 7 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 10 ҳафта қилиб белгиланади.

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият жабҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастури (бакалаврият дастури), профиль, ўқув цикли, педагогика, педагогиканинг илмий-тадқиқот усуллари, касб таълими педагогикаси, касбий таълим дидактикаси, педагогик технологиялар, психология, касбий психология, жамият ва шахс, шахснинг индивидуал хусусиятлари, характер, темперамент, педагогик фаолият психологияси, педагогик психология, тадбиркорлик ва бизнес психологияси, замонавий таълим бериш қонуниятлари, таълим методлари, таълим шакллари, таълим воситалари, педагогик назорат, банк, банк тизими, тижорат банкларининг ликвидлиги, тижорат банкларининг тўловга лаёқатлилиги, банк ресурслари, банк пассивлари, банк активлари, кредит сиёсати, банк даромади, банк харажатлари, банк фойдаси, кредитга лаёқатлилик, қисқа муддатли кредитлаш, узоқ муддатли кредитлаш, кредитнинг таъминланганлиги, банкларнинг депозит операциялари, инвестиция портфели, нақд пулсиз ҳисоб-китоблар, банклараро корреспондент муносабатлар, факторинг, лизинг, қимматли қоғозлар, валюта, фоиз сиёсати, риск, банк хизматлари, нобанк ташкилотлар, кредит уюшмалари, микрокредит ташкилотлари, банк баланси, банклараро ҳисоб-китоблар, капитал қўйилмалар, касса, эмиссия, кассавий ижро, банк бухгалтерия ҳисоботлари, валюта тизими, валюта муносабатлари, валюта курси, валюта операцияси, валюта сиёсати, халқаро ҳисоб-китоблар, ҳисоб-китоб баланси, тўлов баланси, халқаро кредит, валютавий кризис, ташқи савдо, Марказий банк мустақиллиги, пулга бўлган талаб, пул таклифи, инфляция, очик бозор операциялари, қайта молиялаштириш сиёсати, мажбурий захиралар сиёсати, пул-кредит сиёсати, монетар сиёсат, касса обороти прогнози, эмиссия-касса операциялари.

Ишлаб чикувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги

Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимий

Ривожлантириш маркази

Директор Б.Х.Раҳимов

2016 йил « 11 » феврал

М.Ў.

Тошкент молия институтини

Ректор Б.А.Бегалов

2016 йил « 10 » феврал

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Тошкент давлат педагогика университетини

Ректор Ш.С.Шарипов

2016 йил « 24 » феврал

Тошкент давлат иқтисодиёт университети

Ректор М.Р.Болтабоев

2016 йил « 24 » феврал

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги,
Ўрта махсус касб-хунар таълими маркази

Директор ўринбосари З.Худойбердиев

2016 йил « 24 » феврал

М.Ў.

**Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус касб-хунар таълими
Марказининг Тошкент молия институтига тайёрланаётган 5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши)
бакалаврият таълим йўналишига қўйилган талаблари(касбий компетенция талаблари)**

т/р	Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус касб-хунар таълими Марказининг касб-хунар коллежлари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши		Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус касб-хунар таълими Марказининг 5111000 – Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетенция талаблари)
	шифри	номи	
1	5111000	Касб таълими (5230700-Банк иши)	<p>Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонунларини, таълимга оид бошқа қонун ҳужжатларини; – ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимининг меъёрий–ҳуқуқий ва ўқув–режалаштириш ҳужжатларини; – дарс берадиган фанининг мазмуни ва моҳиятини; – фанлар бўйича ўқув машғулотларини ташкил этиш ва олиб бориш методикасини; – замонавий ва самарали назорат методлари, ўқувчиларнинг билим, кўникма ва малакаларини баҳолаш мезонларини, ўқувчиларнинг ўзлаштириши ва фаоллигини баҳоловчи рейтинг тизимини; – педагогик ва касбий мулоқот назарияси ва амалиётини, ёшлар психологияси ва физиологиясини; – ўқув жараёнида фойдаланадиган (ўқитиш) воситаларини ва замонавий педагогик технологияларни амалда қўллашни;

			<ul style="list-style-type: none"> – маънавий-маърифий ишларнинг долзарб вазифаларини, ёшлар билан тарбиявий ишлар олиб бориш усулларини, мулоқот суҳбатлар ва муомала маданияти масалаларини; – меҳнат муҳофазаси ҳамда техника хавфсизлиги ва гигиена талаблари, ўқув кабинетлари, аудиториялар ва бошқа хоналарни жиҳозлашга қўйиладиган талабларни; – хорижий тиллардан бирининг камида бошланғич босқичини; – ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича иқтисодий фанлардан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий ҳамда амалий машғулотларни ўтказиш; – ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш; – ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш; – ахборот технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган жараёнлар мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиш; – ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида тегишли фанлар бўйича назарий ва амалий машғулотларни, ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётларини ўтказиш; – ўқув машғулотлари давомида ўқитишнинг ноанъанавий методларидан фойдаланишни ҳамда замонавий ахборот-коммуникация ва педагогик технологияларни қўллаш олиш; – ўқув машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-режалаштириш ҳужжатларини ишлаб чиқиш; – ўқув машғулотларини ўтказишда ўқитиш воситаларидан фойдалана
--	--	--	--

			<p>олиши;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ўқувчилар ўртасида маънавий-маърифий ва тарбиявий ишларни олиб бориш; - ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштириш; - ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари битирувчиларининг битирув малакавий ишларига раҳбарлик қилиш; - касбий таълим сифатини ошириш юзасидан таклифлар киритиш; - ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланишни ва бошқалар. - банк соҳаси бўйича Ўзбекистон Республикаси қоиунлари ҳамда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш; - банк соҳаси фаолиятини режалаштириш ва унинг самарадорлигини оширишнинг ички имкониятларини қидириб топиш; - банклар фаолияти самарадорлигини баҳолашда молиявий кўрсаткичларни ҳисоблаш усулларини қўллаш; - банк соҳасида жараёнларни ҳисобга олиш ҳамда корхонанинг молиявий-ҳўжалик фаолияти ва аудит иши сифатини баҳолашда замонавий ҳисоблаш воситаларидан фойдаланиш ва бошқалар.
--	--	--	---

“Касбий таълим” кафедраси мудири
Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлиги ўрта махсус касб-хунар
таълими Маркази директор ўринбосари

Тошкент шаҳар иқтисодиёт колледжи

Тошкент банк коллежи

[Signature] **А.А.Омонов**

[Signature] **З.Я.Худайбердиев**

О.Т.Ярашев

А.Н.Махмудов

Тошкент молия институтининг 5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши)
бакалаврият таълим йўналиши бўйича малака талаблари ва ўқув
режаларининг ишлаб чиқарувчилар ҳамда кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш.

“24” феврал 2016 йил

Биз қуйида имзо чекувчилар – Тошкент молия институти проректори
О.Ортиқов ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим
вазирлиги ўрта махсус касб-хунар таълими Маркази директор ўринбосари
З.Я.Худайбердиев 5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши) таълим
йўналиши бўйича тайёрланган малака талаби мазмуни билан танишиб,
келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

1. 5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши)

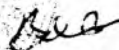
Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
2016 йил 11 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016
йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириғи ижроси тўғрисида”ги 66-сон
буйруғига асосан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий
ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази ҳамда
Тошкент молия институтида ташкил қилинган ишчи-гуруҳлар томонидан
5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим
йўналиши малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилган.

5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим
йўналиши бўйича малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб
чиқилишида кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар
инобатга олинган.

Малака талабларнинг қайта ишлаб чиқилишида: фанлар таркиби,
уларнинг мазмуни, маъруза, семинар машғулотларига ажратилган
юкламалар ҳажми, фанларнинг семестрларда ўқитилиш кетма-кетлиги
ҳамда малакавий амалиётларни ўтказиш муддатлари тўғри
шакллантирилган.

Ишлаб чиқилган малака талаблар ва ўқув режаларни ўрнатилган
тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим
вазирлиги ўрта махсус касб-
хунар таълими Маркази
директор ўринбосари

 З.Я.Худайбердиев

ТМИ ўқув ишлари проректори

 О.Ортиқов

Тошкент молия институтининг 5111000-Касб таълими (5230700 – Банк иши)
бакалаврият таълим йўналиши бўйича ўқув режани ишлаб чиқувчилар
ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент шаҳри

“24” феврал 2016 й.

Биз, қуйида имзо чекувчилар – Ўзбекистон Республикаси Ўрта махсус касб-хунар таълими Маркази директор ўринбосари З.Я.Худойбердиев ва Тошкент молия институти ўқув ишлари бўйича проректори О.А.Ортиқов, мазкур келишув далолатномасини қуйидагилар ҳақида туздик:

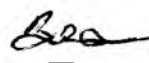
1. 5111000-Касб таълими (5230700 – Банк иши) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириғи ижроси тўғрисида”ги 66-сон буйруғига асосан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази ҳамда Тошкент молия институти томонида ишлаб чиқилган.

2. Юқорида номи қайд этилган ўқув режасини ишлаб чиқишда турдош олий таълим муассасалари – Тошкент давлат иқтисодиёт университети, Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти, Тошкент иқтисодиёт ва бизнес коллежи, Тошкент банк коллежи, Тошкент молия ва иқтисодиёт коллежи профессор-ўқитувчилари, Ўзбекистон Республикаси Ўрта махсус касб-хунар таълими Маркази мутахассислари ўз фикр-мулоҳазалари билан иштирок этганлар.

3. 5111000-Касб таълими (5230700 – Банк иши) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси кадрлар истеъмолчиси – Ўзбекистон Республикаси Ўрта махсус касб-хунар таълими Маркази мутахассислари томонидан мазмуна и ўрганилди ҳамда уларни маромига етказиш мақсадида тегишли таклифлар билдирилди. Бу таклифлар ўқув режасини мукамаллаштиришда инобатга олинди.

4. Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда мазкур ўқув режасини ўқув жараёнларига тадбиқ этиш мумкин, деб ҳисоблаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Ўрта
махсус касб-хунар таълими
Маркази директор ўринбосари

 З.Я.Худойбердиев

Тошкент молия институти
ўқув ишлари бўйича
проректор

 О.А.Ортиқов

**Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги
Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази,
Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари билан
хамкорликда ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура
мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига берилган**

ТАҚРИЗ

Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириги ижроси тўғрисида”ги 66-сон буйруғига асосан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан биргаликда ташкил килинган ишчи-гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди. Малака талабларини ишлаб чиқишда давлат таълим стандартини ишлаб чиқиш асослари, қўлланиш соҳаси, атамалар, таърифлар, қисқартмалар, йўналишнинг тавсифи, йўналишнинг касбий фаолиятлари тавсифи, бакалавр ва магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар, бакалаврият таълим дастурларининг мазмуни ва компонентлари, бакалавр ва магистрларнинг таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича амалга ошириладиган шароитларга белгиланган талаблар, таълим дастурларининг татбиқ этилиши, ўқув жараёнини педагогик кадрлар билан таъминлаш бўйича талаблар, таълим жараёнини ўқув-методик ва ахборот ресурслари билан таъминлаш талаблари, ўқув жараёнининг моддий-техника базаси бўйича талаблар, кадр тайёрлаш сифати ва олий таълим муассасалари фаолиятини баҳолаш, эслатма, иловалар, библиографик маълумотлар, ишлаб чиқувчилар, асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари билан келишилганлигини тасдиқловчи муҳр ва имзолар ўз ифодасини топган.

Мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратилмоқда. Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари меъёр талабларига жавоб беради. Ушбу малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Япониянинг Кею Университети профессори Н.Усуда, Англиянинг Бас Университети профессори Иан Кроуфорд, Лондон Ллойд синдикати профессори Ж.Гришин ва Япониянинг Васеда Университети профессори Т.Китамура ва бошқа чел эл мутахассисларининг таклифи ва ижобий хулосаси олинди. Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда иқтисодиётда олиб борилаётган ислохотлардан келиб чиқиб, олий таълим

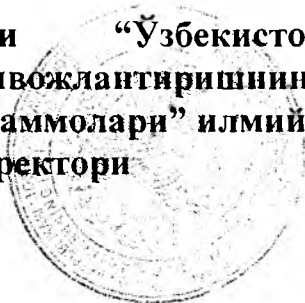
муассаларида замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларни тайёрланадиган кадрларга етказишга мўлжалланган.

Юқоридагиларни инобатга олиб, қуйидаги олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг Классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари ТДИУ ҳузуридаги “Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантиришнинг илмий асослари ва муаммолари” илмий-тадқиқот Марказида кўриб чиқилди:

Т/р	Йўналиш ва мутахассислик номи		Бакалаврият таълим йўналиши	Магистратура мутахассисликлари
			5-босқич	5А-босқич
1.	Таълим йўналиши:	Касб таълими (5230600 - Молия)	5111000	
2.		Касб таълими (5230700 – Банк иши)	5111000	
3.		Касб таълими (5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)	5111000	
4.		Касб таълими (5231200 - Сугурта иши)	5111000	
5.	Мутахассислик:	Иқтисодиёт (иқтисодий соҳа бўйича)		5А230102
6.	Таълим йўналиши:	Менежмент (хизматлар соҳаси)	5230200	
7.	Мутахассислик:	Менежмент (хизматлар соҳаси)		5А230201
8.	Таълим йўналиши:	Молия	5230600	
9.	Мутахассислик:	Давлат молиясини бошқариш		5А230601
10.		Корпоратив молия ва қимматли қозғалар бозори (соҳалар бўйича)		5А230602
11.		Инвестицияларни бошқариш (тармоқ ва соҳалар бўйича)		5А230603
12.		Халқаро молия		5А230604
13.	Таълим йўналиши:	Банк иши	5230700	
14.	Мутахассислик:	Банк иши (фаолият турлари бўйича)		5А230701
15.	Мутахассислик:	Банк ҳисоби ва аудит		5А230702
16.	Таълим йўналиши:	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)	5230900	
17.	Таълим йўналиши:	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (темир йўл транспорти)	5230900	
18.	Мутахассислик:	Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5А230901
19.		Бухгалтерия ҳисоби (темир йўл транспорти)		5А230901
20.		Аудит (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5А230902
21.		Бюджет ҳисоби ва назорати		5А230903
22.	Таълим йўналиши:	Сугурта иши	5231200	
23.	Мутахассислик:	Сугурта иши		5А231201
24.	Таълим йўналиши:	Пенсия иши	5231300	
25.	Мутахассислик:	Пенсия иши		5А231301
26.	Таълим йўналиши:	Баҳолаш иши	5231500	
27.	Мутахассислик:	Баҳолаш иши ва риелторлик (объектлар бўйича)		5А231501
28.	Таълим йўналиши:	Давлат бюджетининг ғазна ижроси	5232000	
Жами: 28 та (Бак.: 13 та, Маг.: 14 та)				

Умуман олганда, таянч олий таълим муассасаси сифатида Тошкент молия институтининг томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига ўрнатилган тартибда тасдиқланиши ва амалиётга татбиқ этилишини мумкин, деб ҳисоблаймиз.

ТДИУ . хузуридаги “Ўзбекистон
иқтисодиётини ривожлантиришнинг
илмий асослари ва муаммолари” илмий-
тадқиқот Маркази директори

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes.

Ш.Р.Ражаббаев

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС, КАСБ-ХУНАР
ТАЪЛИМИ ҲУҚУВ-УСЛУБИЙ БИРЛАШМАЛАР ФАОЛИЯТИНИ
МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШИНИНГ “ИҚТИСОД” ҲУҚУВ-УСЛУБИЙ
БИРЛАШМАСИНИНГ ЙИГИЛИШИ БАЁННОМАСИДАН
КЎЧИРМА**

Тошкент шаҳри

“ 3 ” март 2016 йил

Қатнашдилар: Бирлашма раиси – проф. М.Р.Болтабаев

Аъзолари: доц.Б.Усманов, доц. О.Ортиқов, проф.Н.Хайдаров,
проф.Ш.Эргашхўжаева, проф.Б.Хасанов, проф.Н.Йўлдошев, проф.А.Кучаров,
проф.А.Жўраев, проф.А.Омонов, доц.Р.Холбеков, доц.Д.Саидов, доц. Б.Бобоев,
доц.М.Аскарлова, доц.Н.Мажидов, доц.О.Қулжонов, доц.И.Қўзиев, доц.Л.Зойиров,
доц.А.Аюбжонов, доц.И.Абдурахмонов, доц.М.Шоюсупова, доц.Қ.Хакбердиев,
доц.И.Қўзиев, доц.К.Шарифходжаева, доц.Б.Маматов, доц. У.Якубов, доц.Г.Мелибоева,
илмий котиб Ғ.Захидов

К У Н Т А Р Т И Б И :

1. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли тошшириги ижроси тўғрисида”ги 66-сон буйруғига асосан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунари таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Э Ш И Т И Л Д И :

проф.М.Р.Болтабаев – Ўқув-услубий бирлашма раиси. Ўзбекистон Республикасининг тараққиёти ва иқтиқболлини таъминлаш мақсадида иқтисодий, ижтимоий, сиёсий ва маданий соҳалардаги катта ўзгаришларни ҳисобга олиб, олий таълим тизимида ҳам улкан ислохотлар йўлга қўйилдики, бунда олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторида кадрларни тайёрлаш, жаҳон тажрибалари, мамлакат ва жамият манфаатларидан келиб чиққан ҳолда, таълим йўналишлари (мутахассисликлари)ни тегишли соҳаларга мувофиқлик нуқтаи назаридан унификацияланмоқда. Шундан келиб чиқиб, Таянч олий таълим муассасаси сифатида Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасаларининг етакчи профессор-ўқитувчилари иштирокида махсус ишчи гуруҳ аъзолари томонидан таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди. Уларга турдош олий таълим муассасаларидан, вазирлик ва идоралар кадрлар истеъмолчилари сифатида тақризлар олинди.

Сизлардан ушбу тайёрланган бакалавриат таълим йўналиши ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

1. Проф. Н.Хайдаров – Ўқув-услубий бирлашма аъзоси. Мамлакат иқтисодий-иқтисодий таракқиётининг истикболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратишмоқда. Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари меъёр талабларига жавоб беради. Ушбу малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Япониянинг Кеио Университети профессори Н.Уеда, Англиянинг Бас Университети профессори Иан Кроуфорд, Лондон Лиойд синдикати профессори Ж.Гришин ва Япониянинг Васеда Университети профессори Т.Китамура ва бошқа чел эл мутахассисларининг таслифи ва ижобий хулосаси олинди.

Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда иқтисодиётда олиб борилаётган илохотлардан келиб чиқиб олий таълим муассасаларида замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур bilim ҳамда амалий кўникмаларни тайёрлашадиган кадрларга етказишга мўлжалланган. Шунинг учун ишлаб чиқилган барча малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этаман.

2. проф. А.Кучаров, проф. А.Жўраев, доц.Б.Маматов, доц.Д.Сандов, доц.И.Қўзиев - Ўқув-услубий бирлашма аъзолари ҳам сўзга чиқиб, Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари замонавий талаблар асосида ўзиб тайёрланган, уларда иқтисодиётнинг соҳаларидаги илохотлар иноватга олинишининг таъкидланган.

Шунингдек, Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари тасдиқлаш учун тавсия эдишлар.

3. Доц. В.Усманов – Ўқув-услубий бирлашма аъзоси. Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган. Фан дастурлари ишлаб чиқиш жараёнида ривожланган малакаларининг таъриблари иноватга олинди. Шунинг учун муҳокамага қўйилган барча фан дастурларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этиш керак деб ҳисоблайман.

Юқоридагиларини иноватга олиб, тузилган олий таълим йўналишлари(мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини "Иқтисод" ўқув-услубий бирлашмасида кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман.

№/р	Ўналиш ва мутахассислик номи		Бакалаврият таълим йўналиши	Магистратура мутахассисликлари
			5-босқич	5А-босқич
1.	Таълим йўналиши:	Касб таълими (5230600 - Молия)	5111000	
2.		Касб таълими (5230700 - Банк иши)	5111000	
3.		Касб таълими (5230900 - Бухгалтерия ҳисоби ва аудит)	5111000	
4.		Касб таълими (5231200 - Сугурта иши)	5111000	
5.	Мутахассислик:	Иктисодиёт (ижтимоий соҳа бўйича)		5А230102
6.	Таълим йўналиши:	Менежмент (хизматлар соҳаси)	5230200	
7.	Мутахассислик:	Менежмент (хизматлар соҳаси)		5А230201
8.	Таълим йўналиши:	Молия	5230600	
9.	Мутахассислик:	Давлат молиясини бошқариш		5А230601
10.		Корпоратив молия ва қимматли қозғалар бозори (соҳалар бўйича)		5А230602
11.		Инвестицияларни бошқариш (тармоқ ва соҳалар бўйича)		5А230603
12.		Халқаро молия		5А230604
13.	Таълим йўналиши:	Банк иши	5230700	
14.	Мутахассислик:	Банк иши (фаолият турлари бўйича)		5А230701
15.	Мутахассислик:	Банк ҳисоби ва аудит		5А230702
16.	Таълим йўналиши:	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)	5230900	
17.	Таълим йўналиши:	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (темир йўл транспорти)	5230900	
18.	Мутахассислик:	Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5А230901
19.		Бухгалтерия ҳисоби (темир йўл транспорти)		5А230901
20.		Аудит (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5А230902
21.		Бюджет ҳисоби ва назорати		5А230903
22.	Таълим йўналиши:	Сугурта иши	5231200	
23.	Мутахассислик:	Сугурта иши		5А231201
24.	Таълим йўналиши:	Пенсия иши	5231300	
25.	Мутахассислик:	Пенсия иши		5А231301
26.	Таълим йўналиши:	Баҳолаш иши	5231500	
27.	Мутахассислик:	Баҳолаш иши ва риэлторлик (объектлар бўйича)		5А231501
28.	Таълим йўналиши:	Давлат бюджетининг газна ижроси	5232000	
	Жами: 28 та (Бак.: 13 та, Маг.: 14 та)			

ЙИҒИЛИШ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Турдош олий таълим муассасалари вакиллари ҳамда кадрлар истеъмолчиларини жалб этган ҳолда Тошкент молия институти профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли қарори меъёрлари ва Вазирлик томонидан тасдиқланган тамойиллар асосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун манфаатдор вазирликлар (идоралар) ҳамда асосий иш берувчи субъектлар ва илмий тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилгани эътироф этилсин.

3. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режаларида кўрсатилган фанларнинг услубий таъминоти ўрганилиб чиқилсин.

4. Малака талаблари ва ўқув режалари охириги лойиҳаларини ишлаб чиқишда шунингдек фанларнинг услубий таъминотини яратишда экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар инобатга олинсин.

5. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлатишга тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашиига тақдим этилсин.

Ўқув-услубий бирлашма раиси

проф. М.Р.Болтабаев

Бирлашма котиби

Ф.Э.Захидов

Ф.Э.Захидов

**5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши) йўналиши бўйича малака талабларининг
халқаро миқёсидаги бошқа таълим стандартлари билан қиёсий таққослаш
Бакалаврият таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари**

№	Таълим жараёни	Англия MIF (Master in Accounting and auditing) дастури London Business School	Австрия (The Master Program in Accounting, Auditing and Taxation) дастури University of Innsbruck School of Management	Швейцария (The Master Program in Accounting and Auditing) дастури Management university of Bern
1.	Бошланғичи	4 йил бакалавриятдан сўнг	4 йил бакалавриятдан сўнг	Бакалавр дипломига эга бўлган молиявий бошқарув соҳасида фаолият кўрсатиб келаётган мутахассислар
2.	Давомийлиги	Full-time program - 9 ой. Part-time program – 21 ой. Ҳар ҳафтада икки марта (душанба ва пайшанба) 30 ҳафта мобайнида кечки вақтда машғулот ўтказилади.	2 йил	14 ой
3.	Таълим олувчилар сон	Full-time program - 136 талаба. Part-time program– 60 дан ортиқ талаба.	30-40 та	25
4.	Ўқиш жойлари	London Business School тасарруфидаги «Молия ва ҳисобот» факультетида (хохишга кўра халқаро гуруҳларда)	University of Innsbruck School of Management	ОТМда ва алоҳида лойиҳа бўйича корпорацияларда
5.	Таълим берувчилар	Мос мутахассислик бўйича илмий даражага ва магистр даражасига эга бўлган етакчи мутахассислар	Мос мутахассислик бўйича илмий даражага ва магистр даражасига эга бўлган етакчи мутахассислар	Молия бўйича PhD даражасини олганлар, академик ва профессорлар
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	«Молия ва ҳисобот» факультети	Curriculum Committee of the University of Innsbruck School of Management	Швейцария конференция кантон таълим вазирлиги (Swiss Conference of Cantonal Ministers of Education), 26 кантон таълим вазирликларидан ташкил топган департамент ассамблеяси, Лихтенштейн қироллиги доимий кузатувчилик қилади

“Касбий таълим” кафедраси
муdiri
“Касбий таълим” кафедраси
ўқитувчиси

А.А.Омонов

З.А.Нуриддинов

**Тошкент молия институти томонидан ишлаб чиқилган 5111000-
Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим
йўналишининг малака талабларига**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

1. Мазкур 5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим йўналишининг малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади, вазифалари ва қоидаларидан келиб чиққан ҳолда тайёрланган. Малака талаби таълим соҳасини тубдан ислоҳ қилиш, ривожланган демократик давлатлар даражасида, юксак маънавий ва ахлоқий талабларга жавоб берувчи юқори малакали кадрлар тайёрлаш миллий тизимини яратишга, “Таълим тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ кадрлар тайёрлаш соҳасида рақобат муҳитини шакллантириш негизида таълим тизимини ягона ўқув-илмий-ишлаб чиқариш мажмуи сифатида изчил ривожлантиришни таъминлашга, шунингдек, таълим-тарбияга йўналтирилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони ва қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарорларини мукамал амалга оширилишига қаратилди.

2. Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умумий қадриятлар тамойиллари, шу жумладан: таълимнинг устуворлиги унинг ривожланишининг биринчи даражали аҳамиятга эга эканлиги, билим, таълим ва юксак интеллектнинг нуфузи; таълимнинг инсонпарварлашуви, инсон қобилиятларининг очилиши ва унинг таълимга нисбатан бўлган турли-туман эҳтиёжларининг қондирилиши, миллий ва умумбашарий қадриятлар устуворлигининг таъминланиши, инсон, жамият ва атроф-муҳит ўзаро муносабатларининг уйғунлашуви; таълим олувчиларда эстетик бой дунёқарашни ҳосил қилиш, уларда юксак маънавият, маданият ва ижодий фикрлашни шакллантириш; таълимнинг миллий йўналтирилганлиги, таълимнинг миллий тарих, халқ анъаналари ва урф-одатлари билан узвий уйғунлиги, Ўзбекистон халқларининг маданиятини сақлаб қолиш ва бойитиш, таълим ва тарбиянинг узвий боғлиқлиги, бу жараённинг ҳар томонлама камол топган инсонни шакллантиришга йўналтирилганлиги; иқтидорли ёшларни аниқлаш, уларга таълимнинг энг юқори даражасида, изчил равишда фундаментал ва махсус билим олишлари учун шарт-шароитлар яратиш ҳисобга олинди.

3. Малака талаби асосида таълим олувчиларда бухгалтерия ҳисоби ва аудит соҳасида чуқур билим, ижодий қобилиятни намоён этиш, мустақил фикрлаш, интеллектуал жиҳатдан ривожланиш, илғор технология соҳасида педагог кадрларнинг малакаси бевосита ишлаб чиқаришда мунтазам равишда ошириб бориш ҳамда юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

4. Ушбу 5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим йўналишининг малака талаби халқаро тажриба, кадрлар тайёрлаш соҳасида ўзаро манфаатли халқаро ҳамкорликни ривожлантириш, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлашни рағбатлантириш, кадрлар тайёрлаш ва биргаликдаги илмий ишланмаларни яратишда корхоналарнинг ишлаб чиқариш салоҳиятидан унумли фойдаланиш, ишлаб чиқаришда кадрлар тайёрлашни қўллаб-қувватлаш, фаннинг ривожланиш даражаси ва илғор ютуқлари, иқтисодий ва модернизациялаш шароитида кадрларга нисбатан амалиётда қўйиладиган талаблар, олий таълимни ривожлантиришнинг жаҳон тенденцияси.

Таълим турлари ва босқичлари бўйича мутахассислик малака талабининг келишилганлиги ва изчиллиги, таълим ва тарбиянинг инсонпарвар, демократик характерда эканлиги, таълимнинг узлуксизлиги ва изчиллиги, таълим тизимининг дунёвий характерда эканлиги, давлат таълим стандартлари доирасида таълим олишнинг ҳамма учун очиклиги, таълим ва тарбия жараёнининг мустақил фикрлайдиган, қарорлар қабул қилишга қодир, ҳар томонлама ривожланган, баркамол шахсни шакллантиришга йўналтирилганлигини ҳисобга олган ҳолда уларнинг мужассамлигини таъминлашга қаратилди.

5. Ўқув юкмаси оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига боғлиқ равишда таълимнинг табақалаштириш имкониятлари, ўқувчиларнинг қобилиятлари ва имкониятларига мувофиқ равишда таълимга табақалаштирилган ёндашувини жорий этиш; таълим беришнинг илғор педагогик технологияларини, замонавий ўқув-услугий мажмуаларни яратиш ва ўқув-тарбия жараёнини дидактик жиҳатдан таъминлаш ҳисобга олинди.

6. Таълим олувчиларни тайёрлашда янги ижтимоий-иқтисодий шароитларда таълимнинг талаб қилинадиган даражаси ва сифатини, кадрлар тайёрлаш тизимининг амалда фаолият кўрсатиши ва барқарор ривожланишининг кафолатларини, устуворлигини таъминловчи ҳуқуқий, моддий-техника ва ахборот базасини яратиш, таълим фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари ва тартиботи белгиланган меъёр-қоидаларга мослигига эришилди.

7. Малака талабининг технологиклиги – унинг бажарилишини назорат қилиш ва унинг меъёрлари ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, Мазкур 5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

8. Мазкур 5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим йўналишининг малака талабига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалиёти (фан ва ишлаб чиқариш ўртасида пухта ўзаро ҳамкорлик ва ўзаро фойдали интеграцияни таъминлаш, таълим тизимини ягона ўқув-илмий-ишлаб чиқариш мажмуи сифатида изчил ривожлантириш) фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

9. 5111000-Касб таълими (5230700-Банк иши) бакалаврият таълим

Йўналишининг малака талаби Ўзбекистон Республикаси давлат стандартлаш тизими қоидалари талабларига, шу жумладан, стандартлаштиришнинг асосий мақсадларига, республикада стандартлашга доир ишларни мақбул даражада ташкил этиш, мувофиқлаштириш ва таъминлаш функциясига, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари таълим дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ҳамда битирувчиларнинг тайёргарлигига нисбатан қўйиладиган умумий малака талабларига тўлиқ мос келади.

Тошкент молия институтининг ректори

“Касбий таълим” кафедрасининг мудири

Б.А.Бегалов

А.А.Омонов